

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

کتاب معلّم
(راهنمای تدریس)

کار و فناوری
فناوری اطلاعات و ارتباطات

ششم دبستان

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب : کتاب معلم فناوری اطلاعات و ارتباطات ششم دبستان - ۷۴/۲۶

مؤلف : محمدرضا شکرریز

ناظر : محسن جعفرآبادی ، محسن باهو و علی زرافشان

ویرایش : دکتر حسین داوودی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

مدیر امور فنی و چاپ : سیداحمد حسینی

عکاس : نسرین اصغری

صفحه‌آرا : شهرزاد قنبری

حروفچین : کبری اجابتی

مصصح : سیف‌الله بیک محمد دلیوند ، حسین چراغی

امورآماده‌سازی خبر : زینت بهشتی شیرازی

امور فنی رایانه‌ای : حمید ثابت کلاچاهی، فاطمه رئیس‌یان فیروزآباد

ناشر : اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

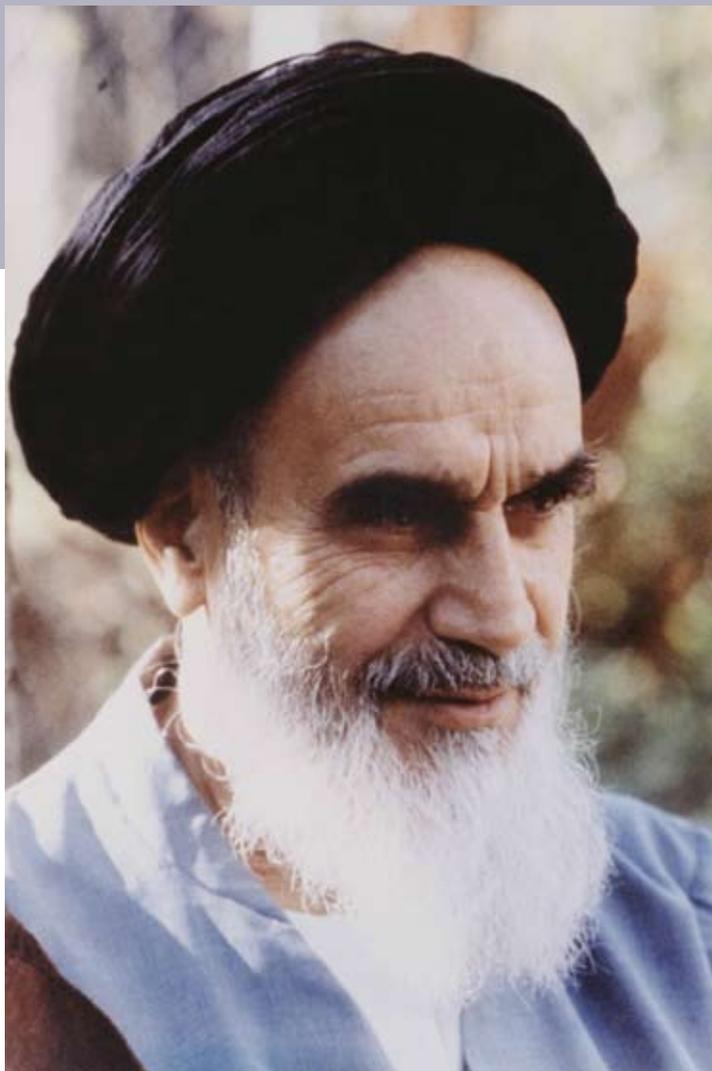
تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : www.chap.sch.ir

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ اول ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

دست توانای معلم است که چشم انداز آینده ما را ترسیم می کند.

امام خمینی (ره)

بخش ۱ - کار با رایانه

۴	درس ۱: شروع کار با رایانه
۲۱	درس ۲: نقاشی با رایانه
۲۴	درس ۳: دسته‌بندی اطلاعات در رایانه
۲۹	درس ۴: حافظه رایانه
۳۶	درس ۵: کار عملی بخش اول

بخش ۲ - نوشتن با رایانه

۴۰	درس ۶: نوشتن متن در رایانه
۴۳	درس ۷: ویرایش و تنظیم متن
۴۸	درس ۸: کپی و انتقال متن
۵۰	درس ۹: درج تصویر در متن
۵۵	درس ۱۰: کار عملی بخش دوم

بخش ۳ - شبکه ملی مدارس (رشد)

۶۰	درس ۱۱: شبکه ملی مدارس (رشد)
۶۷	درس ۱۲: جستجوی اطلاعات
۷۰	درس ۱۳: کار عملی بخش سوم

بخش ۴ - ارائه نمایشی مطالب

۷۴	درس ۱۴: ارائه نمایشی مطالب
۸۳	درس ۱۵: جلوه‌های نمایشی
۹۰	درس ۱۶: کار عملی بخش چهارم
۹۲	ضمیمه:
۹۲	راهنمای فارسی‌ساز ویندوز ۷
۹۴	تعیین زبان فارسی به‌عنوان پیش‌فرض ویندوز ۷ و صفحه کلید
۹۶	تغییر زبان ویندوز از فارسی به انگلیسی
۹۷	تغییر زبان ویندوز از انگلیسی به فارسی
۹۸	راهنمای نصب فارسی‌ساز آفیس ۲۰۰۷
۹۹	ارزشیابی تحصیلی دانش‌آموزان در نیم‌سال اول در درس کار و فناوری
۱۰۵	ارزشیابی چند نمونه فعالیت پایانی

پیشگفتار

خداوند بزرگ را شاکرم که به بنده توفیق داد با کتاب راهنمای معلم درس کار و فناوری پایه ششم ابتدایی، در خدمت شما بزرگواران باشم. نگارش و نوشتن برای هرگونه مخاطبی دشوار است چه رسد به اینکه مخاطبان، خود فرهیختگان حوزه علم و ادب و معرفت باشند، به هر تقدیر، امیدوارم توانسته باشم از عهده این امر به خوبی برآمده باشم.

کتابی که پیش رو دارید، راهنمای معلم درس «کار و فناوری» پایه ششم ابتدایی در قسمت فناوری اطلاعات و ارتباطات است. اهمیت کلیدی فناوری اطلاعات و ارتباطات در زندگی امروزه جوامع مختلف و اهمیت روز افزون و یادگیری دانش پایه آن برای نسل آینده‌ساز ایران اسلامی، از اهداف طراحی این درس و تألیف این کتاب بوده است.

طراحی دروس یا مباحث ویژه فناوری اطلاعات و ارتباطات، با توجه ویژه ریاست سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی از مدت‌ها قبل با تشکیل شورای رایانه در سازمان و محول کردن تدوین استانداردها و محتوای آموزشی به آن، آغاز گردید که کتاب کار دانش‌آموز و کتاب راهنمای معلم قسمت فناوری اطلاعات و ارتباطات نخستین دستاوردهای این شورا است. جا دارد در اینجا از اعضای گرانقدر و فرهیخته شورا خانم‌ها ممتحنی، رحیمی، حمزه‌بیگی، خلیل‌زاده، مهرورز، قبادی، کشتکار و آقایان رون، یمقانی، مظاهری، مقدادی، بای، خسروی، بدیعی و ملایی که راهنمایی‌های بی‌شائبه و کمک‌های بی‌دریغ آنان چراغ راه مؤلفان در تألیف کتاب‌های ذکر شده بوده است، صمیمانه تقدیر و تشکر شود.

مؤلف امیدوار است توانسته باشد گام نخست آموزش فناوری اطلاعات و ارتباطات به دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی را به خوبی برداشته باشد، اما این موضوع بدون یاری و کمک شما عزیزان که وظیفه خطیر انتقال مطالب را بر عهده دارید میسر نخواهد بود. خواهشمند است نظرات، انتقادات، ایرادات و هرگونه پیشنهاد مربوط به این کتاب را به پست الکترونیکی a-shekarriz@yahoo.com ارسال نمایید.

قسمت فناوری اطلاعات و ارتباطات از کتاب کار و فناوری پایه ششم به صورت فعالیت محور طراحی شده است. در کتاب کار دانش آموز، صرفاً تعدادی فعالیت قرار داده شده و بنا نیست که دانش آموز کتاب کار را بخواند و درس را فرا بگیرد، بلکه آموزش باید به کمک معلم و با کتاب راهنمای معلم صورت پذیرد. به عبارت دیگر، محتوای آموزشی در کتاب کار وجود ندارد و فقط محتوای تمرین ها و فعالیت ها در کتاب کار قرار گرفته است. دانش آموز با مطالعه کتاب کار نمی تواند در پشت رایانه بنشیند و کار کند. بلکه می تواند تمرین های بیشتری را انجام دهد. در انجام برخی فعالیت ها، دانش آموزان نیاز دارند به لوح فشرده همراه کتاب کار دانش آموز مراجعه کنند و از منابع موجود در آن استفاده نمایند. علاوه بر آن برنامه های مورد نیاز و مفید دیگری هم در آن قرار داده شده است. برای همکاران مدرس نیز لوح فشرده جداگانه ای حاوی برنامه های مورد نیاز برای مدیریت بهتر رایانه ها و نرم افزارهای مفید و کاربردی تهیه شده است.

با توجه به فعالیت محور بودن این درس، لازم است آموزش تمام بخش های کتاب کار در کارگاه رایانه صورت پذیرد. بهتر است تجهیزات رایانه متناسب با استانداردهای اعلام شده باشد، اما مطالب درسی به گونه ای است که با رایانه های معمولی نیز می توان آنها را آموزش داد. همچنین در صورت امکان، برای هر دانش آموز یک رایانه در نظر گرفته شود. در غیر این صورت، لازم است توجه شود که همه دانش آموزانی که در پشت یک رایانه نشسته اند، فعالیت های عملی را شخصاً انجام دهند و تجربه های لازم را کسب نمایند و اینگونه نباشد که اکثر فعالیت ها به وسیله یک دانش آموز انجام شود و سایر دانش آموزان صرفاً نظاره گر باشند.

پیشنهاد می شود در صورت مجهز بودن دبستان به وب سایت، نتایج فعالیت های دانش آموزان در بخش مجزایی از آن منعکس شود تا آنان در ارائه بهتر و کامل تر کارهای عملی و نیز آشنایی و ارتباط با وب سایت مدرسه بیشتر انگیزه داشته باشند.

در انجام فعالیت های عملی هر درس یا هر فصل، لازم است تا جایی که سطح دانش آموزان و زمان آموزش اجازه می دهد، فعالیت انجام شود.

در پایان درس هر دانش آموز باید یک فعالیت پایانی شامل مباحث درس و با توجه به معیارهای ارزشیابی به معلم تحویل بدهد که انجام این فعالیت پایانی به عنوان نیمی از نمره درس محسوب خواهد شد. ضرورت دارد همکاران ارجمند به منظور اجرای هر چه بهتر این فعالیت، این موضوع را در طی نیم سال تحصیلی پیگیری نمایند.